

Izhaja vsak dan razen sobot, nedelj in praznikov.
Issued daily except Saturdays, Sundays and Holidays

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravljalni prostori:
2657 South Lawndale Ave.
Office of Publication:
2657 South Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904

LETO—YEAR XXXVIII Cena lista je \$6.00 Entered as second-class matter January 16, 1933, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. CHICAGO 23, ILL., PONDELJEK, 7. JANUARJA (JAN. 7), 1946 Subscription \$6.00 Yearly ŠTEV.—NUMBER 4 Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 4, 1918.

Prelom med Trumanom in kongresom se obeta

Predsednik pozval ljudstvo, naj izsili sprejetje ekonomskega programa
OBSODBA PROTI-DELAJSKIH NAČRTOV

Washington, D. C., 5. jan. — Predsednik Truman je v svojem govoru po radiu zvrnil na kongres odgovornost za nevarno zavlacanje preureditve industrije za produkcijo civilnih potrebščin in direktno apeliral na ameriško ljudstvo, naj izveja močan pritisk na kongres in ga prisili v sprejetje ekonomskega programa, katerega je začel v svoji poslanici v zadnjem septembru, da se poveča produkcija in zagotovi polna upolenost.

Truman je izrazil zaskrbljenost zaradi stavk, ki so zajele avto in druge industrije, zaenot pa je naglasil, da je kongres deloma odgovoren za stavke, ker ni sprejel njegovega programa. Razkol med njim in kongresom se je povečal, čeprav se je Truman trudil v prizadevanjih, da obdrži prijateljske odnose s kongresom. Roosevelt in drugi predsedniki so večkrat šli preko kongresa in apelirali na ameriško ljudstvo, toda noben taki direktno kot Truman. Naglasil je, da je prišel čas, ko mora vsak državljan povedati svojem reprezentantu v kongresu svoje mnenje. Predsednik je dejal, da je 1946 leto velikih odločitev.

Čeprav je predsednik poudaril, da se hoče izogniti odprtemu konfliktu s kongresom, je očitno, da je prelom blizu. Konflikt je nastal, ko je kongres zavrgel Trumanov notranji program. V svojem govoru je predsednik izrazil prepričanje, da bo pritisk javnosti na kongres učinkovit in da bo moral osvojiti njegov program, ko se ponovno sestane v svojem zasedanju 14. januarja. Ako se mti, se bodo odnosi med njim in kongresom poslabšali. Truman je kritiziral industrije, voditelje unij in farmerskih organizacij in jim očitno, da niso držali obljub glede kooperacije z njegovo administracijo v prizadevanjih za preureditev industrij, ponovili pa je trditev, da odločno podpira pravico delavcev do stavke in da je proti zakonskim načrtom, ki so pred kongresom in bi, če bodo sprejeti, odvzeli unijam pravico kolektivnega pogajanja in oklica stavk. Predsednik je okrcal reprezentante korporacije General Motors, ki so bojkotirali zaslišanje posebnega odbora, kateremu je poveril izravnavo konflikta z avtno unijo in končanje stavke.

Truman je ponovno pozval kongres, naj sprejme njegov program. Ta določa med drugim ustanovitev posebnih odborov za študijo profitov korporacij v zvezi z mezdami.

Podaljšanje oblasti za kontrolo cen in stanarine.

Podaljšanje vojne oblasti za eno leto. Kongres je podaljšal to oblast samo za šest mesecev.

Sprejetje načrta polne upolenosti, zvišanje brezposelnostne podpore delavcem, ki so izgubili zaslužek po ustavitvi produkcije orožja, streliva in drugega vojnega materiala po zaključitvi vojne.

Ustanovitev komisije, ki naj bi odpravila diskriminacije glede uposlitve.

Zvišanje minimalne plače na 65 centov na uro.

Ustanovitev stanovanjske administracije, da se zgradi najmanj pet milijonov hiš.

Sprejetje zdravstvenega pro-

Admiral Stark pred odborom

Preiskava napada na Pearl Harbor obnovljena

Washington, D. C., 5. jan. — Admiral Harold R. Stark, bivši šef pomorskih operacij, je nastopil pred kongresnim odborom, ki je obnovil preiskavo o zadnjem zavratnega japonskega napada na Pearl Harbor. Dejal je, da je napad presenetil pokojnega predsednika Roosevelta in okrcal one, ki trdijo, da je Roosevelt vedel, da bodo Japonci napadli Pearl Harbor.

„Uverjen sem, da Roosevelt ni pričakoval napada na Pearl Harbor,“ je rekel admiral. „Kakor jaz, tako je tudi Roosevelt pričakoval, da bo udarec prišel v južnem delu Pacifika.“

Pred odborom bosta nastopila admiral Husband E. Kimmel, ki je bil poveljnik bojne mornarice v Pearl Harborju ob času napada, in general Walter C. Short, poveljnik vojaške sile. Oba sta bila odstavljena po napadu na Pearl Harbor.

Marshall prevzel vlogo posredovalca

Kitajske čete udrle v provinco Jehol

Čungking, Kitajska, 5. jan. — General George C. Marshall, ameriški poslanec v Čungkingu, je prevzel vlogo posredovalca med centralno vlado generalisimpa Kaišeka in kitajskimi komunisti, da se konča konflikt.

Komunisti so obdolžili Kaišeka, da je poslal vojaške čete v strateško provinco Jehol v momentu, ko govori o miru. Čete so zasedle Fusin in Caojang, železniški mesti.

Glavni komunistični stan v Jenanu pravi, da so komunisti osvobodili obe mesti po porazu Japoncev, zaenot pa je obsojal invazijo province po vladnih četah. Jrovinca Jehol leži med Mandžurijo in Zunanjo Mongolijo.

General Enlaj, načelnik komunistične delegacije, je ponovno konferiral z Marshallom. Po konferenci je izjavil, da pozdravlja odločitev ameriškega poslanika, ki je prevzel vlogo posredovalca.

Krvavi politični zgrezi v Mehiki

Leon, Mehika, 5. jan. — V političnih izgredivih v tem mestu je bilo 30 oseb ubitih in čez sto ranjenih. Policijske avtoritete so storile korake, da preprečijo obnovo izgrediv.

Truman je v svojem govoru udaril po članih kongresnih odsekov, ki zavlacujejo sprejetje zakonskih načrtov in ovirajo izvajanje njegovega programa. „Kongres naj bi dobil priliko, da razpravlja o programu,“ je dejal. „Če bo zavrgel program, naj stori druge korake za doseganje ciljev. To je odgovornost kongresa. Ameriško ljudstvo zahteva akcijo. V tem letu moramo postaviti temelje ekonomski zgradbi, da bo služila generacijam. Ne iščem konflikta s kongresom, obsojam pa nepotrebnost zavlacovanje izvajanja programa.“

Senator Taft okrcal Trumana

Kongres zasluži pohvalo, je dejal

Washington, D. C., 5. jan. — Senator Taft, republikanec iz Ohia, je okrcal predsednika Trumana, ker je v svojem govoru apeliral na ameriško ljudstvo, za podporo v njegovem boju s kongresom. Dejal je, da kongres zasluži pohvalo, ne pa kritike, ker odlaš s sprejetjem Trumanovega legislativnega programa.

Taft je govoril po radiu. „To ni borba med predsednikom in kongresom,“ je dejal. „Trumanov program je površen in v bistvu je program Kongresa industrijskih organizacij in komunistične stranke. Spor je v družini demokratske stranke, ki kontrolira obe kongresni zbornici.“

Truman je v svojem govoru apeliral na ljudstvo, naj pritiska na kongres za akcijo. Naglasil je, da zanemarljivo svoje delo z odlašanjem sprejetja zakonskih načrtov, ki bi omogočili rešitev notranjih problemov in obvarovali deželo pred ekonomsko katastrofo.

„Ena stvar je gotova,“ je rekel Taft. „Trumanov program, če bi ga kongres sprejel, ne bi odvrnil stavk v industrijah. Odgovornost za zavlacovanje morajo sprejeti kongresni odseki, ki so vsi pod kontrolo demokratske Trumanove stranke je razcepjena. Ena skupina sledi odboru za politično akcijo Kongresa industrijskih organizacij, druga pa vključuje one, ki mislijo, da je napredek mogoč pod sistemom ustavne vlade in svobodnega podjetništva. Truman hoče federalizirati ustroj brezposelnostnega zavarovanja in dati voditeljem levicarskega delavskega gibanja kontrolo upoševanja. Načrt polne upolenosti prihaja iz sovjetske ustave, platforme komunistične stranke in programa CIO.“

Angleška tipanja za mir razkrita

Hitler informiran o poskusih

Nuernberg, Nemčija, 5. jan. — Hitlerjevi tajni dokumenti vsebujejo trditve, da so važni angleški krogi navezali stike z reprezentantom Rudolfa Hessa, preden je slednji odletel iz Nemčije v Anglijo v maju 1. 1941 z namenom, da konča vojno med Nemčijo in Anglijo. To dejstvo je bilo razkrito na obravnavi proti vodilnim nacistom pred zavezniškimi sodiščem.

Dr. Albrecht Haushofer, Hessov svetovalec in zaupnik, je po odhodu svojega prijatelja v Anglijo spisal pismo in ga poslal Hitlerju. V tem je orisal svojo vlogo v tipanju za sklenitev miru. Haushofer je razkril Hitlerju, da mu je pomagal visok uradnik mednarodnega Rdečega križa.

Dokumenti v rokah zavezniških vsebujejo imena prominentnih Angležev, s katerimi je Hess in Haushofer navezala stike. Slednji je na Hessovo prošnjo poslal pismo vojvodu Hamiltonu. Grupa prominentnih Angležev je bila za sklenitev miru z Nemčijo pod pogojem, da Hitler prizna britske interese v Grčiji in nominalne britske interese v vzhodni in južnovzhodni Evropi. Nemčija naj bi omejila svoje kolonial-

Hitler informiran o poskusih

Nuernberg, Nemčija, 5. jan.

— Hitlerjevi tajni dokumenti vsebujejo trditve, da so važni angleški krogi navezali stike z reprezentantom Rudolfa Hessa, preden je slednji odletel iz Nemčije v Anglijo v maju 1. 1941 z namenom, da konča vojno med Nemčijo in Anglijo. To dejstvo je bilo razkrito na obravnavi proti vodilnim nacistom pred zavezniškimi sodiščem.

Dr. Albrecht Haushofer, Hessov svetovalec in zaupnik, je po odhodu svojega prijatelja v Anglijo spisal pismo in ga poslal Hitlerju. V tem je orisal svojo vlogo v tipanju za sklenitev miru. Haushofer je razkril Hitlerju, da mu je pomagal visok uradnik mednarodnega Rdečega križa.

Dokumenti v rokah zavezniških vsebujejo imena prominentnih Angležev, s katerimi je Hess in Haushofer navezala stike. Slednji je na Hessovo prošnjo poslal pismo vojvodu Hamiltonu. Grupa prominentnih Angležev je bila za sklenitev miru z Nemčijo pod pogojem, da Hitler prizna britske interese v Grčiji in nominalne britske interese v vzhodni in južnovzhodni Evropi. Nemčija naj bi omejila svoje kolonial-

Organizacija lekar narjev kaznovana

Newark, N. J., 5. jan. — Federalni sodnik Thomas F. Meaney je obsodil National Wholesale Druggists Association in 23 direktorjev te organizacije v plačitev denarne kazni \$87.000. Organizacija in direktorji so bili spoznani za krive kršenja protitrustnega zakona.

ne zahteve na svoje bivše kolonije.

Haushofer je bil zapleten v zaroto proti življenju Hitlerja. Atenat na nemškega diktatorja je bil izvršen 20. julija 1944. Gestapovec so aretirali Haushoferja in bil je pozneje obsodjen v smrt in ustreljen.

STAVKA PROTI WESTERN ELECTRIC OKLICANA

Unija se izrekla proti federalni intervenciji

PONUDBA SWIFT CO. ZAVRŽENA

New York, 5. jan. — Western Electric Employees Association, neodvisna unija, je oklicala stavko proti Western Electric Co. v mezdnem sporu, ki bo morda rezultiral v ustavitvi telefonskih komunikacij. C. Stong, direktor kompanije, je dejal, da se je 17.200 izmed 22.600 delavcev v tovarnah v New Yorku in New Jerseyju odzvalo pozivu unije in zastavkalo.

Henry Mayer, prvi svetovalec neodvisne unije, je dejal, da je stavka stoodstotna v Kearneyju, N. J. Čez 12.000 delavcev in delavk je zastavkalo. Stavka se je razširila na tovarne v Cliftonu, Bayohnu, Passaicu, Newarku, Rosellu in Jersey Cityju.

Neodvisna unija je združena s federacijo telefonskih delavcev, ki ima okrog 260.000 članov. Joseph A. Beirne, predsednik federacije, je dejal, da je pozval člane 48 krajevnih unij, naj sankcionirajo oklice stavke. Ako bo stavka oklicana, bo prizadetih 450.000 delavcev, uposlenih v tovarnah Bell Telephone Co.

C. G. Stoll, predsednik Western Electric Co., je dejal, da bo stavka zavrla produkcijo telefonske opreme in da bo vsa dežela prizadeta. Kompanija je ponudila zvišanje plače za 15 odstotkov, toda unija je zavrnila ponudbo in naznanila, da bo vztrajala pri zahtevi, da mora biti plača zvišana za 30 odstotkov. Jacob R. Mandelbaum, član federalnega spravnega odbora, je dejal, da je unija odbila ponudbo za posredovanje.

Chicago, 5. jan. — Swift & Co. je ponudila zvišanje plače za sedem in pol centa na uro delavcem, članom unije CIO, toda slednja je ponudbo zavrnila. Voditelji unije so naznanili oklice stavke proti tej in drugim ključnim kompanijam, ki se bo pričela 16. januarja.

Unija zahteva zvišanje plače za 25 centov na uro. Lewis J. Clark, predsednik unije, je dejal, da bo le zvišanje plače odvrnilo izbruh stavke. Pogajanja med unijo in reprezentanti kompanij se nadaljujejo.

Čikaška policija aretirala stavkarje

Chicago, 5. jan. — Policija je aretirala 25 stavkarjev, ki so piketirali tovarno Illinois Gear & Machine Co. Aretacije je odredil kapetan Georges Barnes. Policija je prej aretirala 31 piketov. Unija United Electrical, Radio & Machine Workers je obdolžila policijo stavkolomskih aktivnosti.

Organizacija lekar narjev kaznovana

Newark, N. J., 5. jan. — Federalni sodnik Thomas F. Meaney je obsodil National Wholesale Druggists Association in 23 direktorjev te organizacije v plačitev denarne kazni \$87.000. Organizacija in direktorji so bili spoznani za krive kršenja protitrustnega zakona.

Unija zahteva zvišanje plače za 25 centov na uro. Lewis J. Clark, predsednik unije, je dejal, da bo le zvišanje plače odvrnilo izbruh stavke. Pogajanja med unijo in reprezentanti kompanij se nadaljujejo.

Čikaška policija aretirala stavkarje

Chicago, 5. jan. — Policija je aretirala 25 stavkarjev, ki so piketirali tovarno Illinois Gear & Machine Co. Aretacije je odredil kapetan Georges Barnes. Policija je prej aretirala 31 piketov. Unija United Electrical, Radio & Machine Workers je obdolžila policijo stavkolomskih aktivnosti.

Organizacija lekar narjev kaznovana

Newark, N. J., 5. jan. — Federalni sodnik Thomas F. Meaney je obsodil National Wholesale Druggists Association in 23 direktorjev te organizacije v plačitev denarne kazni \$87.000. Organizacija in direktorji so bili spoznani za krive kršenja protitrustnega zakona.

Unija zahteva zvišanje plače za 25 centov na uro. Lewis J. Clark, predsednik unije, je dejal, da bo le zvišanje plače odvrnilo izbruh stavke. Pogajanja med unijo in reprezentanti kompanij se nadaljujejo.

Čikaška policija aretirala stavkarje

Chicago, 5. jan. — Policija je aretirala 25 stavkarjev, ki so piketirali tovarno Illinois Gear & Machine Co. Aretacije je odredil kapetan Georges Barnes. Policija je prej aretirala 31 piketov. Unija United Electrical, Radio & Machine Workers je obdolžila policijo stavkolomskih aktivnosti.

Odbor bo priporočal zvišanje plače

Korporacija skuša dobiti injunkcijo

Washington, D. C., 5. jan. — Uradni krogi so naznanili, da bo poseben odbor, katerega je imenoval predsednik Truman in mu poveril izravnavo konflikta med avtno unijo CIO in korporacijo General Motors, priporočal zvišanje plače za 15 do 20 odstotkov. Unija je oklicala stavko proti korporaciji, v kateri je zavojevanih okrog 200.000 delavcev.

Odbor je prekinil javno zaslišanje pred enim tednom. Korporacija je takrat odpoklicala svoje reprezentante in izjavila, da je odbor šel preko meje svoje oblasti.

Člani odbora so imeli seje po ustavitvi zaslišanja. Doznava se, da so sestavili poročilo in da ga bodo predložili predsedniku Trumanu prihodnji teden. To bo vsebovalo priporočilo za zvišanje plače za 15 do 20 odstotkov.

Vprašanje je, ali bo korporacija sprejela zaključek odbora glede zvišanja plače. Ona se še vedno upira pregledu svojih knjig in rekordov. Izjavila je, da profiti, katere je nagradila, niso zadeva v konfliktu med njo in avtno unijo.

Detroit, Mich., 5. jan. — Korporacija General Motors je vložila petico pri okrožnem sodišču okraja Wayne za izdajočasne injunkcije proti članom krajevne avtne unije, ki piketirajo njene tovarne. Izjavila je, da piketi ne dovolijo vstopa pisarniškim delavcem v tovarne.

Mirovna pogajanja v Čungkingu

Vladne čete se bližajo Mukdenu

Čungking, Kitajska, 5. jan. — Voditelji kitajskih komunistov so se sestali z reprezentanti centralne vlade, da aranžirajo diskuzije glede sklenitve premirja, ki naj bi končalo civilno vojno na Kitajskem.

„Vse, kar vidimo, je upanje,“ je dejal Chou Enlaj, načelnik komunistične delegacije, po preliminarini konferenci z reprezentanti vlade. Ta je bila prva od 17. novembra.

Enlaj se je potem udeležil banketa v počast generalu Marshallu, novemu ameriškem poslaniku v Čungkingu. Banket je priredil Walter Robertson, upravnik poslov ameriškega poslanstva, katerega so se udeležili tudi reprezentanti vlade in kitajske demokratske lige.

Enlaj je dejal, da njegov načrt predvideva nepogojno premirje. Na podlagi tega naj bi se ustavilo streljanje na obeh straneh in reševali sporni problemi ter vprašanja.

Doznava se, da je centralna vlada apelirala na ruske avtoritete, naj odlože odpoklice sovjetskih čet iz Mandžurije. Vladne sile še niso pripravljene za prevezetje administracije Mandžurije.

General Marshall se trudi v naporih za doseg sporazuma med centralno vlado in komunisti.

Japonski polkovnik obsojen v smrt

Manila, Filipini, 5. jan. — Polkovnik Seiči Ohta, poveljnik japonske tajne policije v Manili v času okupacije, je bil spoznan za krivega kot vojni zločinec in obsojen v smrt na vešalih. Obsodbo je izrekli ameriško vojaško sodišče.

Politično čiščenje na Japonskem odrejeno

Domače vesti

Nova grobova v Chicagu

Chicago.—Na novega leta dan je umrla po kratki bolezni žena Andrewa Tomaziča, stara 65 let, rojena Debelak in doma iz Prestranka pri Postojni, od koder je prišla v Ameriko pred 39 leti. Poleg moža zapuša hčer Julijo, por. Pintar, sina, ki se je te dni vrnil od vojakov, tri vnuke in sestro.—Na južni strani mesta v Homewoodu je 17. dec. umrl John Stritar, star 64 let, rojen v Ljubljani in v Ameriki 44 let. V Pullmanu zapuša dva sinova in hčer. V Homewoodu je živel zadnjih 15 let in vodil trgovino.

Novi grobovi

Niles, O.—Louis Flere je prejel pismo od svojega brata iz starega kraja, v katerem mu poroča, da je v vojni zgubil tri sinove—enega v Galiciji, drugega (partizana) pri Novem mestu, tretji pa je bil ranjen pri Logatecu in od tedaj ni več ališal o njem. Njegov brat Ignac Flere je bil z žubili sina, ki je služil v ameriški armadi, se bojeval v Afriki, Siciliji in padel v Franciji. Dne 18. dec. je bil obveščen, da je umrl starejši brat Stefan Flere, ki je živel od 1919 na farmi v Worcesterju, N. Y. Star je bil 61 let in zapuša družino. Dne 23. dec. pa je prejel poročilo iz Osage, W. Va., da je tamkaj umrl brat John, star 58 let in rojen v Zagorju ob Savi. Delal je večinoma v premo govorih in bil član SNPJ. Zapuša družino.—Zadnji mesec je bil častno odpuščen iz armade Louis Flere, ml., ki se je vrnil domov iz zdrav.

Smrt v Penni

Strabane, Pa.—Dne 30. dec. je tukaj umrla Mary Majzel, stara 55 let in rojena v Canon Cityju, Colo. Zapuša moža, hčer in sestro. Bila je članica društva 138 SNPJ.

James City, Pa.—Tukaj je umrl John Bizjak, star 65 let in rojen v vasi Gaberje pri Vipavi, Primorsko, od koder je prišel v Ameriko pred 40 leti. Bolan je bil čez eno leto in podlegel je raku na pljuči. Bil je član društva 391 SNPJ. Tukaj zapuša ženo, osem sinov (eden je na Japonskem), hčer in osem vnukov ter vnukinj; v Pittsburghu pa sestro.

Iz Clevelanda

Cleveland.—V torek je v Collinwoodu umrl Peter Malovačič, star 72 let in doma iz Horjula pri Vrhniki, od koder je prišel v Ameriko 1905. Tukaj zapuša pet sinov in pet vnukov—žena mu je umrla l. 1937. Bil je član WOW, HBZ, Slovenske zadružne zveze in Slovenskega delavskega doma.—V pondeljek je umrl v bolnišnici Frank Perme iz Collinwooda, star 69 let, doma iz Šmarja pri Ljubljani in v Ameriki od 1902. Zapuša tri sinove (enega pri vojakih). Bil je član KSKJ in KB.—Umrli je Milan Maslich, star 59 let in doma od Belovarja na Hrvaškem. Tukaj ne zapuša sorodnikov.—Častno so bili odpuščeni od vojakov: John Peskarj v službi tri leta, od teh 27 mesecev preko morja; brata Joseph in Godfrey Košir, prvi v službi 34 mesecev, od teh 22 mesecev v Evropi, drugi pa 41 mesecev, od teh 28 mesecev na Pacifiku; Louis G. Bandi, v armadi 28 mesecev in se bojeval na zapadni fronti; Daniel Tonej, ki je služil pri mornarici.—V bolnišnici Glenville je srečno prestopal operacijo Frank Smaltz.

Japonci obglavili 38 ameriških letalcev

Nagoja, Japonska, 5. jan. — Zdal je bilo razkrito, da so Japonci obsodili v smrt in obglavili 38 ameriških letalcev, ki so se morali spustiti na tla po napadu na to mesto v juniju preteklega leta. Trupla žrtev so upelili in pepel poslali v Tašimo, prej pa so uničili vse rekorde. Imena japonskih častnikov, ki so odgovorni za eksekucije, niso bila objavljena. Ameriške avtoritete so izjavile, da bodo prišli na listo vojnih zločincev.

Unija ADF preklicala oklice stavke

Washington, D. C., 5. jan. — Unija komercialnih telegrafistov, včlanjena v Ameriški delavski federaciji, je preklicala oklice stavke proti Western Union Telegraph Co. Preklic je sledil dosegi sporazuma. Kompanija je sprejela zahtevo glede zvišanja plače za 12 centov na uro.

Holandija zahteva odškodnino od Nemčije

Hague, Holandija, 5. jan. — Holandska vlada je naznanila, da bo zahtevala odškodnino od Nemčije v vsoti \$1.950.000.000. Ta naj bi krila škodo, katero so povzročile nemške sile v Holandiji v času okupacije.

PROSVETA
THE ENLIGHTENMENTGLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE
JEDNOTE

Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Narodna in Zdravstvena Zveza (Ivan Čič) in Kanada \$5.00 na leto, \$3.00 za pol leta; \$1.50 za četrti let; za Chicago in Cook Co. \$7.50 za celo leto, \$3.75 za pol leta; za Indianapolis \$5.00.

Subscription rates: for the United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year, Chicago and Cook County \$7.50 per year, foreign countries \$9.00 per year.

Cene oglašev po dogovoru. Rokopisi dopisov in nematerijskih člankov se ne vračajo. Rokopisi literarne vsebine (črtice, povesti, drame, pesmi itd.) se vračajo pošiljatelju le v skladu, če je priložila poština.

Advertising rates on agreement. Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned. Other manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned to sender only when accompanied by self addressed and stamped envelope.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

PROSVETA

2557-59 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Glasovi iz
naselbin

MISLI OB KONCU LETA

Canton, O. — Nova doba, ki se je pričela pred 1945 leti, je bila doba gorja in moderne sužnosti. Ako greš nazaj v čase križanja ter listaš po raznih dokumentih, od Kalvarije pa do danes, ne vidiš drugega kot trnjevo in krvavo pot, po kateri so se vlačile zatirane ljudske mase.

Nikjer svobode, samo v gradovih despotov. Narodi so imeli različne ustave, ki pa so vse priležale le privilegirani razred.

Sedaj je konec leta, v katerem se je končala petletna moderna sužnost v starem svetu, ki je po svojih grozotah prekosila dele nove, stare in kamnite dobe. V tej vojni so slovanska ljudstva utrpela največ življenjskih žrtev, sedaj pa ta slovanska ljudstva grade na kosteh padlih žrtev novo svobodo, nov dom.

Drugi narod, ki je utrpel velikanske žrtve, je židovski. Z ozirom na število njihovega prebivalstva, so njih žrtve ogromne. Ako bi židovske žrtve, ki štejejo skoro pet milijonov, padle v borbi na življenje in smrt na kakem bojnem polju, se ne bi tako zgražali nad njihovimi sovražniki in morda. Ali padli so kot žrtve predsodkov, razorožen, brez človeških pravic in pravic humanitarnosti nove dobe.

Nemce nazivamo Hune. S tem delamo krivico divjim nomadom in Atili, kajti njegova doba je bila bolj humanitarna kot pa doba zadnjih pet let civiliziranih morilcev.

Naroda, ki sta se štela za najbolj civilizirana, sta sledila brez glave diktatorjem, katere sta iz njih napravila brezpravni človeški avtomat ter poglajala ljudstva v krvavi metez, v katerem je padlo 30 milijonov oseb, in v tem metezu sta tudi sama poginila.

Leto 1945 ne bodo nekateri nikoli preboleli, namreč oni, katerih je bil življenjski poklic vihtenje jermenovke nad svojimi podložniki.

V prošlosti so se take pregnane politične kreature vračale iz izgnanstva s pomočjo zunanje intervencije. V l. 1945 pa se je pokazalo, da ne bi mogla zunanja intervencija vsem ustreči. Opozicija je prevelika, da bi se dala uporabiti oborožena sila v vseh primerih. Takih kraljevskih, verskih in drugih političnih ter samopasnih komitejev je preveč v zamejstvu, da bi jih vozili nazaj v stara gnezda v tankih tuje sile.

No, pa kaj naj tarnam nad usodo teh šarlatanov, saj so bili vsi vedno brez srca za svoje nekdajnje podložnike, izvenzake za dinarje, katere so zamenjali za švicarske franke ter se redili po švicarskih Alpah.

Ker sem že v letih, mi vsak najmanjši prehlad zamrzne noge, zato je moja navada zadnja leta, da svojim somišljenikom sporočim, da se bliža pogreb staremu letu in se bližajo novemu. Moja stara navada je, da nikomur ne vočim prihoda novega leta, v katerem naj ga vidi veselje in zdravje za več kot eno leto, zato ker v teh časih veselje, zdravje in sreča večkrat v enem letu propade. Ako pa bi želel zdravje in srečo za mnogo let, bi mislil, da se iz njega norčuje. Želim pa dobrega zdravja v zameno dobrega dela za boljše Prosveto gl. uredniku Gardnu in njegovemu štabu. Srečo pa sem namenoma spustil, zato ker je previhrava in iz mene ne bo več zbijala norcev. Naj se sama ponuja.

Michael Chok.

PRISPEVKI ZA
STARO DOMOVINO

Elizabeth, N. J. — Za podružnico 97 SANSa sem nabral in poslal za jugoslovansko pomožno akcijo v l. 1945 sledeče prispevke: Andrej Spragar \$18, John Korelec \$16; po \$5: Andrew Kavie, Frank Petrick in Michael Grum; Michael Bizjak \$4, Frank Pristavec \$3; Michael Rebernak \$2.50; po \$2: Justina B. Petardi, Daniel Oblak, Ludvik Skubec, William Pristavec, Carl H.

Pristavec, J. Kardos, J. Ofack, dr. Isadore Stein, Frank Letkovsky, Frank Gumbovic in Vincent Arko; po \$1: Frank Kershina, Justina Skube, Jakob Turk, Anna Wilkins in Joseph Zelko. Torej sem skupaj nabral za l. 1945 \$91.50.

Denar sem nakazal s poštnimi nakaznicami in jih odposlal v glavni urad organizacije SANS v imenu podružnice 97 SANSa, Newark, New Jersey. Vsem darovalcem in darovalkam se pravljudo zahvaljujem za prispevke. Ob tej priliki tudi voščim vsem čitateljem Prosvete in darovalcem srečno novo leto.

Andrew Spragar,
tajnik 97 SANSa.

PISMO IZ RAKEKA

Cleveland, O. — Podpisani John Pirc, 539 E. 123rd St., sem prejel od mojega brata, bivajočega na Raketu v Sloveniji, pismo sledeče vsebine:

"Dragi Janez, dosti strahu in trpljenja, pomanjkanja in same slabosti smo preživeli v teh časih, pa vseeno smo dočakali, da je zasijala zarja svobode. Ampak ta svoboda je stala ogromne žrtve, veliko mladih življenj je šlo v prerani grob. Tega, kar se je v tej vojni godilo, nismo niti malo pričakovali.

Leta 1941 smo pričakovali hujšega, smo mislili, da bo fronta pri nas, in da bo vse uničeno in porušeno. Takrat smo se kar poceni a'ozirali, ali potem, ko so naši fantje šli v partizane v gozdove, boriti se za svobodo in pravice vsega poštenega človeštva, so začele fašistične propalnice preganjati starše in brate tistih fantov, ki so šli v gozdove in tudi še mnoge, jih pošiljali v internacijo ter tam mučili in stradali. Dosti jih je od mučenja in lakote umrlo.

Tako je tudi Jože bil eno leto in pol v internaciji, pa on se je srečno vrnil. Njegova žena Mica, Cirila in žena. Ona je bila v Ljubljani zaprta in je v zaporniku umrla. Franceta so tudi ves čas preganjali; bil je v Nemčiji interniran. Jože je v tej vojni zelo prizadet; je izgubil Franceta, Cirila in ženo. On bo težko pozabil ta udarec. Veš, to je res hudo, otroke spraviti pokonci, jih iztudirati, kadar bi mu imeli kaj pomagati, jih pa zgubi.

France za starejšega sina Marjana tudi nič ne ve, ali je še živ ali ne. Tukaj je bila taka mehanika, da je strah. Brat je brata streljal, oni so bili v gozdovih, so se borili proti okupatorju za svobodo in pravico poštenega človeštva, drugi so se pa borili za okupatorja, proti njim, in to so bile največje svinkje, izdajalci, propalce slovenskega naroda. To so vse duhovni organizirali, so jih "farbali", da se borijo za vero!

Marsikateri, če bi leta 1941 vedel, da bo vojna trajala štiri leta in da bo toliko gorja in trpljenja, bi se bil že takrat sam ubil. Jaz in Andrej sva še dobro skoz prišla, ker nisva imela takih sinov, da bi šli v gozdove (moja sestra sta stara eden 14 let, drugi sedem let), v strahu sem pa vedno bil. Nikoli nisem brez

skrbí zaspal; vedno sem čakal, kdaj me bodo prišli iskat in me odveli v internacijo.

Causov Tone je to strahotno vojno preživel, čez en mesec in pol po končani vojni je pa umrl. Njega je bilo tudi škoda. Zdaj, ko bi se začelo malo boljše življenje, pa ga ni. Dosti gorja in trpljenja je bilo ta štiri leta in dolga so bila; pa je vse mimolo.

Sedaj, v naši svobodni Titovi Jugoslaviji, se pa kar dobesno počutimo; se je že precej zboljšalo, kakor je bilo vse uničeno. S hrano smo že kar zadovoljni. Kruh nismo več lačni, samo za obleko je pa zelo težavno, ker smo v teh štirih letih vse strgali, ampak upamo, da se bo tudi to kmalu zboljšalo.

Za enkrat naj zadostuje, drugič kaj več. Jaz in moja družina smo še vsi živi in zdravi.

Sedaj Vas pa vse skupaj prav lepo pozdravim. Pozdravi tudi Toneta in njegovo družino. Brat Lovrenc in družina."

John Pirc.

PISMO IZ STRUG

Pueblo, Colo. — Prejel sem pismo iz Strug. Prepričan sem, da bo zanimalo tukajšnje Stružane, Kranjčane in tudi Ribničane in Dobropoljce. Pismo je datirano 23. oktobra 1945 in se glasi:

"Dragi Alfonz in Anton! Zelo sem bil vesel Tvojih vstic; pismo je hodilo dva meseca. Samo živ sem ostal in tudi izčrpan od konca. Moja družina je tudi še živa in zdrava. Imam sina Jankota, ki je zdaj 17 let star in služi v naši vojski od junija t. l. Pred nekaj dnevi je bil doma; je močan in velik fant, zato so ga hoteli zmeraj vzeti, pa se je vedno tako rešilo, da je bil doma do zdaj. No, zdaj ko je mir, naj služi nekaj časa. On je pri Cankarjevi brigadi.

Jaz sem bil interniran v Italiji 14 mesecev. Bil sem na Rabu. Gotovo si že kaj slisal, kako smo se imeli tam. Bil sem tudi v Reki, na Viski in nazadnje v Gornarsu, blizu Gorice, odkoder sva s Perinom prišla peš domov, ko je Italijo hudič vzel.

Medtem ko me ni bilo doma, so ate 12. feb. 1943 umrli. Mene so odgnali od doma 30. avgusta 1942. 20. sept. 1943 pa sem se vrnil domov. Takrat nas je šlo 24 Stružancev na Rab, ker so nas izdali domačini. Lukež je 28. nov. 1942 na Rabu umrl. Testament sem jaz naredil. Sedem Stružancev pa so takrat ubili na Vidmu za zadrugo, v tisti dolini, 24 pa so nas odpejali drugi dan naprej. Tedaj je bil ubit tudi Perinov Jožek. Bil je že tretje leto jurist, fest fant. Saj mislim, da je Mlinov fant, ki se uči za zdravnika, prišel k Vam; bo že povedal, kako je bilo, saj sva bila vedno skupaj tisti čas.

Jaz sem bil dvakrat na smrt obsojen in bi bil moral biti ubit 3. nov. 1943, pa sem se bil ponesrečil in sem bil takrat v nezaveštili. Takrat so ubili Španovega očeta in mlajšega sina Stanekota, star je bil 16 let, pa gospodarja Malešiča v Antonovi ograji.

Pri nas je zgorel pod 28. junija 1942. Zažgali so ga Italijani na aeroplanom; dve uri so nas lovili po gmajnah. Letos, 12. aprila, pa so zažgali kozolec in hlev, hiša pa je ostala in je bila vsa v luknjah. Petkrat so bombarke iz avijona padale na našo vasico in je vse od Matevžka dol zgorelo. Pri Perinu so vse otroke pobili, sta sama zdaj. Pri Španovih so ubili očeta in dva

naučila. Priporočam, da bi jih pazljivo čitali tudi brat Ivan Molek!

Pismo moje nečakinje se glasi: "Predragi stric in družina! Presrečni smo, da ste srečno in zdravi prestali to grozno vojno. Na žalost pa Ti mi ne moremo javiti take vesti. Očeta ni več med nami, kar bo tudi Tebe globoko zaželo.

Na kratko Ti bom opisala vsa ta štiri leta sužnosti in trpljenja. Na veliki petek l. 1941 so zasedli Ljubljano Italijani in ostali tu do kapitulacije. V tem času se kljub vsemu trpljenju in grozotam, ki so se dogajale, naši družini posredno ni zgodilo ničesar. Seveda smo živno tu, ti v tej dobi veliko prestali, kajti dan na dan so padali talci in ljudi so pošiljali v internacijo. Tam so grozno stradali in kar v masah izumirali, tu v Ljubljani pa so jih po ječah strašno mučili.

Oče je bil tedaj še vedno zdravnik in ravnatelj bolnice. Alenka, najstarejša, sedaj stara 25 let, je končala slikarsko akademijo in dobila službo v gledališču kot inscenatorka. Breda, stara 24 let, se je poročila z rudarskim inženirjem. Sedaj ima hčerko Barbo. Franc je star 23 let. On je še nadalje študiral medicino, nato pa so zaprli univerzo. Vanda, stara 21 let, je skončala višjo gospodinsko šolo, ker pa ima zelo lep glas, se je vpisala v konzervatorij in še sedaj študira solopetje. Jaz pa sem stara 15 let in hodim v peto gimnazijo.

Po kapitulaciji Italije so nas zasedli Nemci. Začelo se je močnejše narodno osvobodilno gibanje. Vedno več ljudi je odhajalo v partizane, drugi pa smo delali v Ljubljani na terenu. Ustanovljena pa je bila tudi belogardistična, tako zvana Rupnikova garda, ki je v okupatorjem preganjala zavedne Slovence ter ljudi mučila na grozne načine. Nam je prizadela strašno nesrečo 11. februarja 1944. Ob pol devetih zvečer so prišli policijski agenti in so očeta brez vzroka aretirali in odpeljali. Od tistega časa dalje nismo dobili od njega nobenega glasu. Najbrže so ga takoj usmrtili.

Za nas se je začelo trpljenje in preganjanje. Zaplenili so vse očetovo premoženje, mi pa smo se morali v teku 14 dni izseliti iz našega stanovanja. Bili bi na cesti, ako nas ne bi sprejeli neki sorodniki. Alenka je takoj nato odšla v partizane z mislijo, da mahuje očeta. Gestapo pa nas je zasledoval še huje. Dan za inemom smo potizvedovali za očetom, pa nihče ni hotel ničesar vedeti.

Bili smo grozno žalostni in potrti, zlasti pa mama, ki je vedno bolj hiralna in izgubila 40 kg na teži. Sedaj je zopet malo pridobila na teži, toda duševno je uničena, zato Ti jaz pišem to pismo, ker nji je nemogoče.

Iz dneva v dan smo teže čakali osvoboditve, končno pa je orila 9. maja 1945. Vrnili se je tudi Alenka, ki se je v hribih poročila s slikarjem Vitom Globočnikom.

Ljubljana je bila osvobodjena brez vsakih borb. Naj še omenim, da smo bili pri zadnjem bombardiranju v neposredni bližini, kakih 15 do 20 metrov, ko sta eksplodirali dve bombi.

K sreči smo ostali vsi živi. Tako zelo smo srečni v svobodni deželi, vendar pa leži nad nami kakor temen oblak ta grozna nesreča. Oče, ki si je tako srčno želel svobode, je moral pasti zanjo. Toda tolažimo se z onimi tisoči in tisočimi, ki so dali življenje za domovino.

Takoj po osvoboditvi smo dobili stanovanje nasproti glavne kolodvorske. Tja smo se preselili 8. junija, na večer 9. junija pa je bila na postaji strašna eksplozija municije, ki je trajala cele tri ure ter porušila skoro vso okolico kolodvorske in zraven seveda tudi našo hišo, v katero smo se prav preselili. Sedaj smo ostali brez vsega, ostalo nam je le bomo življenje. Upamo, da si bomo polagoma zopet nabavili vse potrebno in uredili lep dom. Vendar pa nas bo vedno bolela ta rana, ki nam jo je prizadela nemška okrutost s pomočjo domačih izdajalcev in morilcev. Oče je bil star ob smrti 57 let. Tu, dragi stric, ti poleg naših slik pošiljamo tudi očetovo sliko. Tolikokrat smo očetovo sliko gledali na Vas, ki se skupaj spominjati na Vas, ki ste tako srečni, da ste daleč od ste tako srečni. Sedaj pa končujem tem grozot. Sedaj pa končujem in Vas v imenu vseh nas srčno pozdravljam vse skupaj. Smrt

Alfonz Hočevar.

PISMO MLADE DIJAKINJE
IZ LJUBLJANE

Duluth, Minn. — Želim priobčiti pismo, ki sem ga prejel od moje nečakinje iz Ljubljane. Mislim, da so pisma rojakov iz stare domovine, ki jih zadnje čase priobčuje Prosveta, precej podučljiva. Ta pisma bi morala dati misliti slehernemu čutečemu Slovincu, posebno tistim, ki so sledili tem izdajalcem in morilcem tukaj in v stari domovini, nekateri pa jim še vedno sledijo. Ali jih bodo ta pisma kaj

Dokler je bil Jack Maurer iz Camdens, N. J., na otoku Gvadalkanal, je bil junak. Ko se je vrnil domov pohabljen, se je znašel brez dela in brez streha, v nadlego sibi in drugim. Njegova žena živi z otrokom pri prijateljih, sam pa si je v parku postavil malhen šotor, od kjer vodi kampanjo proti obstoječemu redu. V vojni junak, po vojni siromak. . .

(Dolje na 2. strani)

Pismo iz Londona

21. decembra 1945.

Kakšna sta London in Anglija ob koncu našega leta dobljene vojne in ob začetku "atomske dobe"? Mir se je vrnil, ali življenje je tako težko, kot je bilo med vojno, predvojne razmere se niso vrnile in se nikdar ne bodo.

Ulice so zvečer razsvetljene — ne tako blesteče kakor prej, — ali policijske številke kažejo, da tatvina, ropanje in napadi na življenje so bolj pogosti, kot v vseh letih "black-outa". Povsod opaziš, da je veliko manj inozemskih uniform, ki so od začetka vojne sem dajale tej deželi lice središča borbenih sil združenih narodov. Ali najti stanovanje, opremljeno ali neopremljeno, je danes skoraj brezupna naloga. Občinske oblasti imajo pravico rekvirirati prazne hiše in pred kratkim je bilo javljeno, da bodo dobile tudi oblast rekvirirati sobe v stanovanjih ali hišah, ki jih smatrajo za prevelike z ozirom na število stanovalcev. V Londonu, ki je bil leta med vojno vključ s svojimi porušeni hišam dovolj velik za svoje prebivalce, je stanovanjsko vprašanje najtežje.

Sicer pa je vse več ali manj, kakor je bilo zadnja leta med vojno. Ljudje kupujejo po trgovinah svoje običajne odmerke slanine, masla in margarine; po mesnicah dobijo za ves teden kosček mesa, ki bi ga z lahkoto pojedli za eno kosilo. Pred trgovinami za ribe se, kakor hitro pridejo dobave, zbere dolgi "rep" gospodinj. Za obliko imamo še vedno nakaznice in število točk, ki jih smemo zapraviti v treh mesecih za perilo in obleko, so nam zmanjšali, ko se je vojna končala. Ko se v tej ali oni trgovini pojavijo rjuhe ali posteljne odeje, ki jih je vojska "demobilizirala" iz svojih skladišč, se že v temi zjutraj začne zbirati groma, ki naraste na stotine, predno se trgovina odpre. Za si- lo imamo kurjave, da ne zmrzujemo in voda v kopalni kadi ni hladna, če ni ravno štrajka med delavci v plinarah.

O črni borzi slišimo zdaj več, kakor v letih med vojno. Ali to vam ni črna borza, kot jo poznajo po drugih evropskih deželah, kamor se zateče dnevno povprečna gospodinja, ki ima nekaj denarja v žepu, da nasiti svojo družino. Tukaj so udeleženi v poslih črne borze predvsem restavriratelji. Povprečna angleška gospodinja se bi ne vedela kam obrniti, če bi ji kdo rekel, da naj gre na črno borzo. Slišala pa sem inozemske gospe, ki so bile komaj nekaj mesecev v Londonu, govoriti z velikim znanjem o možnostih, kako dobiti to ali ono stvar brez nakaznice.

Kot je bilo letos težko dobiti purana za Božič, tako je težko dobiti vstopnice za gledališča in koncerte. Pred dvoranami za Promenade koncerte so se začeli zbirati ljudje zvečer po končanem koncertu in stali so v vrsti do naslednjega večera, da so prišli notri. Gledališča so razprodana za mesece naprej. Knjige so bile med vojno najpriljubljenejša darila za Božič — edina kaj vredna stvar, za katero ni treba dati nakaznice — zdaj je težko dobiti celo knjigo, če ti ni ravno vseeno, kaj odneseš iz trgovine.

Približno isto tako življenje je bilo v Angliji pred dvema letoma, ko sem odhajala od tukaj. Takrat je bila moja sopotnica na ladji bistra gospa, ki se je vračala v Palestino po svojem obisku Anglije v vojni dobi. "To pot me je Anglija v mnogem spominjala Rusije. Gneče po kolodvorih, ženske-nosači prtljage, prenapolnjeni avtobusi. Tako je bilo v Rusiji leta 1937. Seveda z Anglijo je kakor z žepom, ki je bila nekdanj bogata in ima po omarah še nekaj dobrih starih oblek, da se še vedno lahko bolje napravi, kakor ona, ki nima nič novega in nič starega. Kmalu bodo ponošene tudi dobre stare obleke."

Nazaj v Anglijo sem se vrnila letos v začetku maja, dva dni pred koncem evropske vojne. Kdor ni poznal te dežele v vojnem času, temu je prihod v London — čeprav na predveč zmage neugodno doživljate. Posebno če si je izoblikoval mišljenje daleč od angleške realnosti in je gledal na zapad kot na branik udobnosti in elegancije višjih v družbi. Tako je mislil poljski polkovnik, ki je potoval z nami iz Italije. Ni trajalo več kakor če-

družino, ki jo je poznal še v predrevolucijskih časih. "Kako ste se vi z zapada spremenili, mi Rusi vas ne moremo več spoznati!" Pristranske in nepričakovane besede v pozdrav. Da je mogoče v teh razburkanih časih obdržati tako ustaljene pojme?

Več naših ljudi pa, ki so prišli v Londonu iz Jugoslavije — naše dežele pogumnega duha in velikega materialnega pomanjkanja — mi je reklo, da sta "London in Anglija napravila nanje dober vtis. "Vkljub temu, da pridejo prek požganih pokrajin bombardiranih mest, imajo oko in besedo za londonske razvaline, ki "jih je veliko po vsej mestu." Čudijo se potrpežljivosti, s katero stoji ljudje v večini in povsod prisotnih "vrstah". Kmalu se navadijo, da se vsako dopoldne oglašajo v isti trafiki, kjer jih je prodajalka brez besed sprejela med svoje "stalhe" in jim prihrani svojih 10 ali 20 cigaret, kakor so pač bile dnevne dobave. *Z začudenjem pripovedujejo, kako so jim v knjigarni zamenjali knjigo, kupljeno prejšnji dan, za drugo, ki je veljala le polovico toliko in brez besed izplačali po vrhu različno v denarju.

Vsakdo, kdor pride danes v Anglijo, najsi bo od koderkoli, opazi utrujenost ljudi. Ta dežela je dolgo plačevala za zmago, dalje kakor večina drugih narodov, čeprav njena cena ni bila tako visoka, kakor nekaterih drugih, posebno Jugoslovancev in Poljakov. Ali duh dežele je na preži. Zunaj po svetu imajo svoje prste povsod, kjer se kaj kuha. Znotraj dežele se vrše velikanske spremembe.

Churchill — voditelj naroda, če je kdaj kdo bil — je kot voditelj konzervativne stranke izgubil bitko in mesto. Socialistična vlada izdaja zakon za zakon, s katerimi izroča v državno posest privatna podjetja in ustanove. Prva je bila Bank of England, za njo civilna aviacija, dalje premožnava industrija. Socialistična vlada ima za sabo absolutno večino dežele, radikalni program za obnovo dežele in vsi živahno delavost novince, ki se hoče odlikovati.

Dolajka.

AMERIŠKA TRGOVSKA POLITIKA

Napisal Donald Bell

Španci imajo pislovico, ki trdi, da svinje, katere si kupiš za izposojen denar, vedno krulijo. Smisel je ta, da ljudje, ki so posojila potrebni, običajno pristanejo na vse pogoje, ki so jim stavljeni, ker jim je v prvi vrsti do tega, da dobe denar. Toda obtemen postanejo neizprosi sovražniki svojih upnikov, katerim nikdar več ne odpuste pretrdih pogojev, izsiljenih v trenutku velike potrebe.

Naše zunanje ministrstvo je ravnokar izvajalo veliko zmago nad Angleži. Posojilo, katero so dobili Angleži, bo v obeh marsikaterih kongresnikov prepovedi, posebno ker je Angliji odpuščeno ves dolg za lend-lease dobave. Toda jasno je, da boljših pogojev ni bilo mogoče dobiti — saj so pogajanja trajala kar 12 tednov. Ako se nismo hoteli raziti, ne da bi dali posojilo, je bilo potrebno pristati na te pogoje.

Ako upoštevamo vse podrobnosti dolga tega posojila, si moremo izračunati, da plačajo Angleži za to posojilo le 1,63 odstotka, dočim mora sama ameriška administracija plačevati posojilo po 1,92 odstotka. Mala razlika je več kot odtehtana z velikimi ugodnostmi, katere bo uživala ameriška trgovina, zaposlitev delavcev v industrijah, ki bodo delale za izvoz v Anglijo.

Kritika v kongresnih krogih ne bo toliko obsodila tega, da smo se odpovedali plačilu za lend-lease dobave, ker je bilo znano v naprej, da te dobave ne bodo plačane, temveč predvsem, da smo pristali na ugodne pogoje posojila državi, ki namerava socializirati britanske osnovne industrije. Toda ta ugovor ne bo obveljal, ker je znano, da posojilo ne bo moglo biti uporabljeno za kritje notranjih potreb, temveč le za financiranje mednarodne trgovine in posebno za financiranje ameriškega izvoza v Anglijo.

A čemu je potem smatrali, da je posojilo zmaga Amerike nad Veliko Britanijo? Odgovor nam bo prišel iz angleškega parlamenta. Britanija je bila ban- ka vsa sveta v teku zadnjih 150 let. Težko je bilo torej Angliji prositi posojila v Ame-

Časi so se spremenili tudi za Frau Joachim von Ribbentrop, šeno Hitlerjevega zunanjega ministra, ki sedi z drugimi nacističnimi veleposlanci na zasedanju v Nuernbergu. Njegovo šeno je videti, ko gre mimo straže na obravnavo.

Glasovi iz nasebin

(Nadaljevanje s 2. strani.)

fašizmu — svobodo narodu! — Vida.

Tudi jaz izrekam za mojo mlado nečakinjo gornje geslo: Smrt fašizmu — svobodo narodu! K temu pismu naj bi še dostavil, da se moj brat ni bavil s politiko, ampak se je v prvi vrsti zanimal za zdravniško vedo. Najbrže je dal kakšnemu ranjenemu partizanu zdravniško pomoč in to ga je stalo življenje. Tako je Rožmanovo kristjanstvo in njegovih izdajalcev. Ali ni nekaj narobe s listimi, ki upijejo, da samo partizani ubijajo. Kdo je začel? Kdo je imel prav?

Moj brat je bil rojen v Župeči vasi ob Krki, okraj Krško. Bil je veselega značaja. Študiral je v Ljubljani in na Dunaju. Doktorat je napravil ravno pred prvo svetovno vojno, narkar je bil vpoklican na fronto. Ko pa se je stara Avstrija zrušila, je dal mladi Jugosloviji svoje zdravniško vedo. Kot zdravnik je bil v Brezicah, nato ravnatelj bolnišnice v Ljubljani. Bil je tudi v bolnišnici za duševne bolezni pri Belgradu.

Carl Gerlovich.

Poživljenje Lige rdečega križa

Izvolitev Basila O'Connora, načelnika Ameriškega rdečega križa, za predsednika guvernerjev Lige rdečega križa podčrtuje interes Ameriškega rdečega križa v ves svet objemajoče humanitarstvo.

Mr. O'Connor je bil izbran za to častno mesto soglasno na sestanku Lige rdečega križa v Parizu, kjer se je zbralo k prvi konferenci iz leta 1938 številni zastopniki iz 52 dežel. Četudi je bil sestanek sklican predvsem v svrhu izvolitve odbornikov in v svrhu začetja programa za mirno dobo, je bila glavna briga konference poživeti in obnoviti svetovni značaj delovanja Rdečega križa skozi revitalizacijo včlanjenih društev oz. organizacij Rdečega križa, mnoge od katerih imajo težko boro za obstanek v sled vojnih posledic.

Zahvaljujoč se za čast, ki so ne koristi. Vlade pozdravljajo vsako razširjanje mednarodne trgovine, ker je v zadnji analizi koristno tudi njihovim narodom.

Attleeju je bilo najbrže težko podpisati to čeno, kajti Angleži so najbolj zagovarjali kartele, in Velika Britanija, ki je najbolj trdno zavezanca v mednarodni trgovini, ima največ izgubiti, ako postane popolnoma svobodna. Amerika pa, ki ima najsi- sinejšo industrijo, ima tudi največji interes na tem, da postane trgovina povsod čim bolj svobodna.

—ONA.

AMERIKA: "GLAS DESETISOČIH"

Pred nedavnim se je vršil v New Yorku radio forum, katerega prireja vsako leto list Herald Tribune. Ob tej priliki je govoril tudi pomožni državni tajnik William Benton, ki je dejal, da je Amerika glas desetisočih. V svojem izjavljanju je nadalje naglasil, "da nekateri ljudje ozir. glasov." Toda v resnici je pa ta način demokratični glas ljudi, ki vedo, da lahko svobodno izražajo svoje misli. Alternativa temu je — en sam glas — a to pa pomeni cenzuro in besedo propagandnih ministrstev.

Ali pa tudi ostali svet razumeva ta mnogoglasni izraz Amerike? Pomožni tajnik Benton pravi, da ne. Nato našteva vzroke in primere, ki so kaj hitro umevni onim, ki so kdaj živeli preko morja ali pa imajo tamkaj rodbinske vezi.

"Amerika — je svoje vrste legendarna dežela v očeh ostalega sveta," je dejal Benton. "In bila je to tekom skoro vse svoje zgodovine. In legenda se je od časa do časa malo spremenila. V 17. in 18. stoletju je bila Amerika dežela svobode; v 19. stoletju je veljala za deželo velikih prilik in to posebno za časa, ko so bila na široko odprta vrata naseljencem iz raznih dežel vsega sveta.

"Ameriška legenda danes pa je čudna in kontradiktorna zmes. In legenda skoro da ne more biti kaj drugega.

"V svetu smo poznani, da smo močni, da posedujemo veliko silo. Navzle temu pa ni bilo nacističnim propagandistom težko prepričati mnogih ljudi, da nimamo hrbenice ter da se ne bomo borili, ker smo od dobre in mehkuznega življenja postali razvajeni in pomehkuženi.

"Poznani smo dalje tudi, da smo dorekljivi in potrošimo milijarde za lend-lease in obnovo opustošenih dežel — torej pravi strčki Miklavži. Istočasno, pa nas vseeno pitajo z oduhul.

"Verjamemo tudi v svobodo govora za vse, kljub temu o nas govore, da nepošteni kapitalisti kontrolirajo vse naše vezi, komunikacije.

—FLIS.

Kaj bo s Francovo Španijo?

Napisal Donald Bell

Mnogo je znamenj, ki napovedujejo, da bo Francov režim moral iti še v teku leta 1946 — četudi si velesile še niso na jasnem glede sredstev, ki bodo uporabljene v to svrhu. Oglemo si nekoliko ozadje tega trnjevega problema.

Rusija je že ponovno izjavila, da ne bo trpela nobenega fašističnega režima na evropskih tleh. Rusko časopisje in radio vodita zdaj že dolge mesece kampanjo, v kateri pozivata španski narod, naj se znebi svojega diktatorja.

V Potsdamu so veliki trije — stro obsodili španski režim, toda pokazalo se je, da gole besede ne zadostujejo. V tej počasni likvidaciji fašizma v evropskih deželah je zdaj nastopil čas, ko bo postalo neizogibno, da se ukrene nekaj tudi proti generalisimu Francu.

Francija je poslala Britaniji in Zedinjenim državam uradno noto, v kateri je predlagala, da naj se velesile spozumejo glede svojega nastopa proti Španiji in doženejo, ali ne bi bilo uместno, da priznajo republikanski španski režim. Ta nota je spravila Britanijo in Ameriko v dokaj težak položaj, kajti če je bil francoski zunanji minister formalno v pravem, da te note ni naslovil obenem tudi Rusiji, je vendar jasno, da bi Rusija — navzle temu, da ne vzdržuje nobenih diplomatskih odnosov s Francovo vlado — sumničla zahodne velesile, da jo hočejo obiti pri teh pogajanjih in da snujejo zahodni blok, katerega Rusija neče. Verjetno je radi tega, da so razpravljali o tem vprašanju na zadnji konferenci v Moskvi, in sicer to tem bolj, ker se formalno Francija nahaja v sličen položaju — Francija namreč tudi nima rednih diplomatskih odnosov s Španijo.

Nastop proti Španiji bo torej moral biti skupen — Amerika, Velika Britanija, Rusija in Francija morajo najti skupno pot, da se lotijo tega problema. Kakšno je stališče teh dežel na pram Francu?

Prvič so tu ideološke razlike in pomisleki, katerih ne ve- lja prezreti. Dogodki so nam pokazali, da je vsak fašistični režim nevaren vsemu svetu. Drugič pa ima vsaka teh dežel posebne vzroke, radi katerih si želi, da bi bilo kmalu konec Francovega vladanja.

—ONA.

IZZA KONGRESA

Zgodovinski roman

Spisal
dr. Ivan Tavčar

(Nadaljevanje)

Grofinja Turjaška pa je bila bolj dolgočasna in je iskala svoj ponos v pobožnosti in veliki afektaciji. Na kongresu ni bila posebno priljubljena.

V družbi teh nežnih in lepih dam je tičal knez Metternich kakor petelinček med piškami. Dasi oženjena in ne premlada, je njegova svetlost še vedno rada lazila okrog tujih ograj ter spuščala čeznje ognjivite svoje poglede. Kronisti nam ne vedo povedati, je li iz tega nastala kaka škoda, in tudi mi glede ljubljanskega kongresa nismo mogli zaslediti ničesar, kar bi senoco metalo na njegovo zakonsko zvestobo. Bil je pač mož, ki je rajši dihal v družbi cvetočih mladih žensk, nego dolgačasno prodajal v družbi starih in velih žensk. Takih poštnjakov pa ima tudi današnja bela Ljubljana obilo.

Sicer pa ne smem misliti, da je bil knez pri teh večerih edini mož. Vselej je povabil kakega mladega plemiča, ki mu je pomagal delati honerje. Tisti večer je bil povabljen grof Oton Barbo.

Okrog desetih je bila zbrana vsa družba. Takoj se je začel živahen razgovor, ki se je najbolj sukal okrog eksotičnih gostov in obitelji Hitrovljev.

"Kako ste potovali, Marija Vladimirovna?" je vprašal knez priljudno. Kometno se je ravnal pri svojem razgovoru po ruskem običaju.

"Dobro in srečno," je odgovorila gospa Hitrova, "kolikor se v zimi dobro in srečno potovati more."

"Zveze z Rimom in Firenco so še vedno živahne?" je vprašal Metternich hudomušno. Pri tem je pomenljivo namežikal, nakar sta gospici Hitrovi zardeli kakor dve rdeči jagodi.

"V današnjih časih," se je oglašila Molly Esterhazyjeva, "ko je vsa Italija v plamenu, je težko vzdrževati zveze z Rimom ali s Firenco."

Grofica se je smejala, da je zvenelo po sobi: A knez je dostavil: "Sicer je pa prosil Bombelles dopusta in morda se ne motim, da bomo kmalu imeli čast, pozdraviti ga v kongresni Ljubljani!"

Se je dostavil: "Izvrsten naš diplomat je to." Gospa Hitrova je kar pokala od ponosa. Esterhazyjeva je hotela obdržati nit med prsti, zategadelj je vprašala intimo: "In kako si drugače zadovoljen z diplomati, Klemens? Čuje se, da ti delajo sitnosti, jezo in skrbi."

Knezu ni bilo všeč, da bi se govorilo o politiki in posebno ne o kongresnih diplomatih. Tudi ni znal, bi li morda ta ali ona ženska ne ujele kake besede ter je ne zanesla na mesto, kamor ni bila namenjena.

Odgovoril je hladno: "Veruj mi, grofica Molli, da je vse v najboljšem redu!" Ona pa le ni hotela odnehati: "Kaj pa Capodistrias, he?"

"Pri nas," je izpregovorila gospa Hitrova, "se itak govori, da vaša svetlost in grof Capodistrias nista posebna prijatelja."

"Kaj se na svetu vse ne govori, Marija Vladimirovna?"

Esterhazyjeva se ni dala otesti: "Tako nas, ljubi knez, ne odpraviš. Še enkrat vprašam, kaj pa Capodistrias? Me dobro vemo, da bi ta grški grof rad zlorabil ljubljanski kongres, da

bi proklamiral neodvisnost Grške ter zanesel plamen na strehe evropske. Zvijaj obraz, kolikor hočeš, pa je vendar takot!"

In zaničljivo je pristavila: "Se tega bi se nam manjkalo, da bi se radi takih brigantov, kot so Grki, razvnela vsa Evropa!"

"Meni se vidi," je izpregovorila grofica Schweertseva—soproga guvernerja—"da je lepo, ljubiti svoje rojake."

"Prazne besede! Nič nego prazne besede!" je odgovorila grofica Molly ošabno. Ni rada prenašala, če ji je kdo ugovarjal. Gospa Schweertseva je zategadelj takoj bojzljivo obmolnila. Ona pa je še dejala: "Vem, da je knez Metternich mojega mnenja, dasi tega ne bo hotel priznati!"

"Na naši Molly," je odgovoril knez porogljivo, "je izgubljen diplomat. Da je ona državni minister Avstrije, bi kakor madžarski betjar svoje ovce z bičem strahovala kongresne diplomate!"

"Mogoče! In kdo nam je porok, da se na kongresu ne shaja dosti ovac?"

Knez je skoraj prebledel: "Pst!" Ugledal je Evo Luiza, ki je sedela ob koncu mize: Prijazno je vprašal: "In kakšno je mnenje drobne naše kontese iz Radovljice?"

Ves čas med razgovorom je tičala Eva Luiza kakor na žerjavici. Molly Esterhazyjeva je bila zopet, do duše zopet! Kar v srcu jo je skelelo, ko je morala priznati, da je ta Madžarka lepa ženska. In kako je govorila! Počasi, nekako zaspino, kakor je navada veliki aristokratini. In ta srebrni glas, ki jo je spominjal na spomladansko petje kosov na grajskem vrtu radovljiškem! In s knezom Metternichom sta se tikala, in prav videlo se je, kako je s črnim svojim očesom silila vanj! Ta ženska je imela vse polno slabih lastnosti, in Eva Luiza je ni mogla trpeti! In kako je bila razgaljena okrog prsi in kneza je lovila! O tem je bila naša kontesa docela prepričana. Kakor godba so ji zadonele na uho besede: "In kakšno je mnenje drobne naše kontese iz Radovljice?"

Takoj je odgovorila: "Ženski ni treba, da bi se v vse vtikala!"

Pri tem je zabadala svoje oči kakor nabrušeno bodalo grofinji Esterhazyjevi v obraz. Ta je srdito siknila: "Ti strupeni črv ti!"

Knez se je zasmel: "To se pravi latinsko: mulier taceat in ecclesia! Ali po naše: grofica Molly Esterhazyjeva naj molči o politiki. Ni li tako, kontesa Eva Luiza?"

Eva Luiza, ki je sama svoj nasek tako rada vtikala v politiko, je ročno odgovorila: "Čisto tako je, svetlost!"

Knez se je iz srca smejal. Vsa druga družba pa niti obrazov ni zavlekla, dasi niti ene dame ni bilo, ki bi oholi Madžarki ne bila privoščila te lekcije. Ali bile so vse predobro vzgojene, kakor se pravi, in zategadelj ni bilo opaziti, da bi se bilo kaj posebnega pripetilo. Nekaj dam je pričelo razgovor o drugih rečeh, prav kakor bi jih to, kar se je ravnokar pripetilo, čisto nič ne brigalo. Samo knez se je neprestano smejal: "Torej, ljuba Molly, mulier taceat in ecclesia!"

(Dalje prihodnjik.)

mih ta bardi polabskih Slovencev — pa si bil sramo brčna solza. Trikrat si snubil Slavino — trikrat so te kruto odbili in potem si zapisal zadnji stavek na smrtni postelji: "Zopet je privlekel steklenico iz omare in pil iz obupnosti." — Zakaj si se vdal in segel po oslovski koži? Da si ostal samo duhovnik ljubljanske škofije, ne bil bi zapisal ti stega stavka! Have!"

Odzibal se je naprej in krenil na levo, dokler ni mimogrede blagoslovil:

"Benedictus, Ziga! Mož molka in bolečin. Kakor s pečatom si zaklenil v srce svojo bolečino in nisi odprl ust, Benedictus!"

Iz ciprese je sfrčal droben ptiček.

"Blagoslovljena tudi ti, ptica drobčkana!" je pogledal za njo in šel k zapuščenemu grobu.

"Ali še veš, Johannes, dvakratni doktor, kako si nam razlagal sv. Pavla od Romanos, ti, živi ogenj, ti ciceronski besednik — pa so ti rekli: Ne boš! Ti nisi zapisal, kar je zapisal Matija, šel pa si po poti Kruta. Na svidenje!"

"In ti Sema!" nagnil se je k napisu, da bi se prepričal, ali se moti — "je že — nomen omen — kako sta se pogledala s Petrom, ki se je na Kafjezevem dvorišču grel in koketati učil — zavoljo pagata? Počakaj me pri vratih. Že prihajam."

Nato se je mož naenkrat zamislil in me prvič pogledal. Šel je po sapo, kakor bi mi hotel nekaj povedati, pa odkimal in začel mrmraje moliti: De profundis clamavi ad te ...

Ko je prišel do vrstice: "Če

Razni mali oglasi

HOTEL MAIDS AND CLEANERS

HERE ARE PERMANENT JOBS WITH PLEASANT WORKING CONDITIONS FULL OR PART TIME FOR YOUR CONVENIENCE \$92.00 per month Apply

Edgewater Beach Hotel Employment Office: 5357 SHERIDAN ROAD

GIRLS & WOMEN

As egg brakers Good pay - Pleasant surroundings

ROTHENBERG & SCHNEIDER BROS. INC.

30 No. Green Street

Good pay - Pleasant surroundings

ROTHENBERG & SCHNEIDER BROS. INC.

30 No. Green Street

Good pay - Pleasant surroundings

ROTHENBERG & SCHNEIDER BROS. INC.

30 No. Green Street

Good pay - Pleasant surroundings

ROTHENBERG & SCHNEIDER BROS. INC.

30 No. Green Street

Good pay - Pleasant surroundings

ROTHENBERG & SCHNEIDER BROS. INC.

30 No. Green Street

Good pay - Pleasant surroundings

ROTHENBERG & SCHNEIDER BROS. INC.

30 No. Green Street

Good pay - Pleasant surroundings

ROTHENBERG & SCHNEIDER BROS. INC.

30 No. Green Street

Good pay - Pleasant surroundings

ROTHENBERG & SCHNEIDER BROS. INC.

30 No. Green Street

Good pay - Pleasant surroundings

ROTHENBERG & SCHNEIDER BROS. INC.

30 No. Green Street

Good pay - Pleasant surroundings

ROTHENBERG & SCHNEIDER BROS. INC.

30 No. Green Street

Good pay - Pleasant surroundings

ROTHENBERG & SCHNEIDER BROS. INC.

30 No. Green Street

Good pay - Pleasant surroundings

ROTHENBERG & SCHNEIDER BROS. INC.

30 No. Green Street

Good pay - Pleasant surroundings

ROTHENBERG & SCHNEIDER BROS. INC.

30 No. Green Street

Good pay - Pleasant surroundings

ROTHENBERG & SCHNEIDER BROS. INC.

30 No. Green Street

boš na grehe gledal, Gospod, kdo bo ostal, 'se je ustavil pred spomenikom, ki ni bil ne skromen ne umetniški, zato sredi sedov tembolj gospodovalen.

"O, gospod!" je povzdignil glas duhovni mož, prišel z roko izza plašča in dvignil cilindar, kakor ga ni pred nikomer. "Gospod!" je še ponovil, pritisnil cilindar globlje na glavo, umolknil in odskripal po pesku.

"Kaj pa to?" sem razmišljal radoveden in šel za njim, ki se je plašno podvival kot bi pred nekom bežal. Nisem se ga upal vprašati, dokler ni na novem oddelku pokopališča spet povzel umerjenega koraka.

(Konec prihodnjik.)

Razni mali oglasi

SILK-SCREEN PUSHERS

Experienced in decals \$1.10 per hour

WEISZ

732 S. Sherman - 6th Floor

NIGHT MAN

20th Century Bldg. - Good pay

40 SO. CLINTON STREET

See Mr. Blackwell

HOTEL MAID

For Park Ashland Apts.

6956 No. Ashland

Apply at Office

Excellent Opportunity for

Comptometer Operators and Typists

Permanent or Part Time Work

Good Salary

Pleasant Working Conditions

STATISTICAL TABULATING CO.

53 W. Jackson Blvd. - MAR. 2700

FILE GIRL

PERMANENT POSITION

LARGE LOOP OFFICE

Pleasant Working Conditions

MR. LOTHGREN

175 W. Jackson - Room 2037

"PROLETAREC"

Socialistično-delavski tednik

Glasilo Jugoslovanske soc. zveze in Prosvetne matice. Pisan v slovenskem in angleškem jeziku.

Stane \$3 za celo, \$1.75 za pol, \$1 za četrt leta.

NAROČITE SI GA!

Naslov:

PROLETAREC

2301 South Lawndale Avenue

CHICAGO 22, ILL.

SEARS

has full time work for

GIRLS and WOMEN

TYPISTS - CLERICAL - INDEX CLERKS
ORDER FILLERS - BILLERS
KEY PUNCH OPERATORS
STENOGRAPHERS

COMPTOMETER OPERATORS

Immediate discount privileges

SEARS ROEBUCK & CO.

Room 15—Administration Bldg.

925 So. Homan Avenue

Hours daily 8—4:30 p. m.

Saturday until noon

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA

STANE SEDAJ

\$3.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi.

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

218 West 18th Street

New York 11, N. Y.

OFFICE GIRLS, ATTENTION!

A position is open in the headquarters of the SOCIETY for a girl who desires office work, is able to TYPE and is interested in GENERAL OFFICE duties.

Forty hours and 5 days per week with better salary than paid to average office employees.

Anyone interested in the position, please get in touch with the Supreme Secretary immediately.

F. A. VIDER, Supreme Sec'y.

Razni mali oglasi

EXPERIENCED

Machine Operators

EXPERIENCE IN GLOVE MAKING DESIRED

Steady, pleasant work - Good pay Full or part time

Come and talk it over with Mr. H. Applebaum, Personnel Mgr., regarding a good position

Midwest Glove Co.

1744 N. Damen Avenue

WOMEN—18 to 40 YEARS

For full time work in chicken shop. Experienced in sales and change making. Steady job. Apply now.

VAL-O-WILL CHICKEN SHOP

1435 West 79th St.

LAUNDRY WOMEN

for breaking table. Wages to start 60c per hour. Can earn when experienced up to 85c per hour. Apply

ARCHER LAUNDRY CO.

3867 Archer Ave.

SPEAKER VOICE COIL WINDERS and ASSEMBLERS

Full Time - Steady - Top pay

Apply days or evenings

2147 N. Talman

BRU 6939

WORKERS WANTED

Steady employment - Good pay

Excellent opportunity for the right men

Apply

Page Engineering Co.

Near McCook on Lawndale Road

South of Highway 66 and Santa Fe tracks

BUBBLES RPAVI

Zdaj, ko je nylon na povratku (in bo slaven kot zvezdniki), važnost bo, kje dobiš mlo za pranje letih! Najboljša pot temu je oddati RABLJENO MAŠČO, ki je potrebna za izdelavo mila. Zapomnite, kjer je maščoba, tam je mlo. Torej hranite vašo se napre!

AGITIRAJTE ZA PROSVETO

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po sklepu 12. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveto in prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov in ene družine k eni naročnini. List Prosvete stane za vse enako, za člane ali nečlane \$6.00 za eno leto naročnino. Če na člane le plačajo pri anketah \$1.20 za tednik, se jim to prišteje k naročnini. Torej sedaj ni vročka reči, da je list predrag za člane SNPJ. List Prosvete je v resnici in gotovo je v vsaki družini morda, ki bi rad čital list vsak dan.

Pojasnimo: Vselej, kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bo moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj zamenjati upravitelju lista. In obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveto. Ako tega ne stori, tedaj mora upravitelju listati datum za to vsoto naročniku.

Cena listu Prosveto je:

Za Zoruk drive in Kanado \$6.00 Za Chicago in okolice je \$7.50

1 tednik in 4.00 1 tednik in 6.30

2 tednika in 7.00 2 tednika in 8.10

3 tednika in 7.50 3 tednika in 8.90

4 tednika in 8.00 4 tednika in 9.20

5 tednikov in 8.50 5 tednikov in 9.50

Za Evropo je \$9.00

Isposlito spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Money Order v plačilo in si naročite Prosveto. List, ki je vaša lastnina.

PROSVETA, SNPJ, 2657 So. Lawndale Ave. Chicago 22, Ill.

Priloženo pošiljam naročnino na list Prosveto vsoto \$

1. Ime Čl. družine št.

Naslov

Ustavite tednik in ga pripišite k moji naročnini od sledočih članov moje družine:

2. Čl. družine št.

3. Čl. družine št.